

SD 10C: Il-Platt tal-Fqir

L-iżbalji ortografiċi huma kkoreġuti bl-**aħmar**.

Ħames mitt sena ilu, meta hawn Malta, bħal fil-bqija tal-Ewropa, kien hawn biss **erba'** familji għonja u ħafna fqar u **tallaba** jiġru barra, kienet id-drawwa komuni fost is-sinjuri li f'tarf il-mejda jhallu sigġu vojt u platt għall-foqra. L-ewwel fqir li jinzerta għaddej waqt l-ikel kien iħabbat il-bieb, jew jiġbed il-**qanpiena**, u l-purtinar kien idaħħlu għewwa fis-sala l-kbira u **jwasslu** sa tarf il-mejda, fejn kien jiekol u jixrob **mal-oħrajn** dak kollu li joħroġ mill-kċina.

Biż-żmien din id-drawwa **nqatgħet** minn ħafna pajjiżi, l-aktar minħabba l-pesta. In-nobbli ma baqgħux idaħħlu l-barranin f'darhom, għax kienu jibzġhu li jittieħdu u jmutu. Issa **ħalliha** li kienu jmutu xorta; imma l-**biza'** kien **iġagħhalhom** jissakkru għewwa għal xhur sħaħ u ma jhallu lil hadd jidhol **minn barra** ħlief għal xi bżonn.

Hawn Malta wkoll hekk ġara. L-uniku wieħed li ma kienx jibzā' mill-pesta kien il-Konti tal-Falkun l-Aħmar, li kellu l-kastell u l-artijiet in-naħa ta' Bengħisa. Kien joħroġ għall-kaċċa qisu **mhux** hu u jidhol bil-barżakka mimlija. U għall-ikel kien baqa' jżomm il-post tal-fqir.

"Fejn jieklu tnax, jieklu tleltax," kien jgħid bejn tazza nbid u oħra, avolja ommu kienet tfakkru li t-tleltax ta' Ġuda.

Darba l-Konti ħtieġlu jmur Sqallija u ħalla t-tmexxija tal-kastell f'idejn zijuh, bniedem żorr fil-kliem u mqit fi **mġibtu**, li ma kellu xejn mit-tjubija u l-ħniena tal-**bqija** tal-familja. Dan, malli sab ruħu kmand tad-dar, ordna li ma jidhlux iżjed foqra għall-ikel. U beda jitmagħhom mill-fdal li jitfgħu **lill-klieb** meta kulhadd ikun **xeba'**.

Kif beda jagħmel hekk beda ġej il-gwaj fuq dar il-Konti. L-**għelieqi** mtlew bin-

nemus, l-**uċuħ** u l-għelejjel nixfu, u s-siġar mardu u m'għamlux frott. In-nies u l-bhejjem inksew bl-infafet u qabadhom ħakk kbir ma' ġisimhom kollu, u minn kull fejn joborxu biex iħokku kien joħroġ id-demm u ċċarċar il-materja.

Meta ġie lura l-Konti sab ħerba sħiħa. Il-bhejjem kienu mitluqin fuq il-ħamrija, **jilehġu** bla nifs u bilkemm **jitharrku**, lil niesu sabhom mixħutin f'qiegħ ta' sodda, għarqanin xraba u jhewdnu bid- deni. Fil-kastell kien hemm riħa tinten ta' mard u mewt.

“X'għamilt sakemm jien kont imsiefer?” staqsa lil zijuh meta rah mitluq għal mejjet fuq it-turretta.

“Warrabt lill-fqar mill-mejda u ġibt is-saħta fuq **darek**,” qallu l-ieħor. “Meta ndimt kien tard wisq, ma kellix saħħa nsewwi l-ħsara. Ilna xahar **ma** nieklu. Ara x'se tagħmel għax ilkoll se mmutu.”

Xhin sema' dan il-kliem il-Konti għadab għall-aħħar. Imma fehem li bl-għadab biss ma kienx se jneħħi s-saħta li waqgħet fuq daru. Għalhekk għamel ikla kbira u stieden lill-foqra kollha **tal-inħawi**, u tahom dak kollu li setgħu jieħdu magħhom mill-ħażna li kellu fit-torri tal-kastell, u **għabbielhom** il-karretti u l-karrettuni bil-**ġwież** u l-btieti tal-inbid u l-ġarar taż-żejt.

U mill-għada l-uċuħ tar-**raba'** u s-siġar reggħu ħadu r-ruħ, il-bhejjem waqfu fuq riglejhom, l-infafet **nixfu**, u t-tfal reggħu bdew jiġru wara xulxin fil-**mogħdijiet** tal-għelieqi u l-ġonna tal-laring u l-lumi.

U minn dakinhar **sal-lum** ma naqas qatt il-platt tal-fqir fuq il-mejda tal-Konti ta' Bengħisa.

(Adattata minn waħda mill-*Ħrejjef għal Żmienna* ta' Joe Friggieri)